

ESKİŞEHİR SO YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SAVAŞ M. ÖZAYDEMİR

"Sanayileşerek büyümeyi sürdürmek, Türkiye'nin geleceğidir..."

Türkiye, 2001 ekonomik krizinden sonra başlayan ve çok önemli kalıcı değişimlerle süren bir toparlanma ve ekonomik yükseliş dönemi geçirmektedir. Ülkemiz ekonomisi 2002-2007 döneminde kesintisiz olarak ortalama % 7,3'lük bir büyüme performansı sergilemiştir. 2008 yılının ikinci yarısından itibaren etkili olmaya başlayan gelişmiş ülke ekonomilerinden dünyaya hızla yayılan küresel ekonomik krizle birlikte, 2009 yılında ekonomimizin geneli itibariyle ciddi bir küçülme yaşanmış olsa da, hükümetin aldığı doğru kararların da etkisiyle, ekonomide yeniden bir büyüme trendine girildiği görülmektedir.

2010 yılında hem dünya ekonomisinde hem de ülkemiz ekonomisinde ciddi bir toparlanma süreci yaşanmıştır. Dünya genelinde büyümenin daha çok gelişmekte olan ülke ekonomileri ağırlıklı olduğu görülmektedir. Gelişmiş ülkelerde özellikle AB üyesi bazı ülkelerde yaşanan kamu kesimi borç krizleri ise başlı başlına bir sorun olmaya devam etmekte, Euro bölgesinin geleceği konusunda da soru işaretlerini hızla arttırmaktadır. Bu arada gerçekleştirilen G20 zirvesiyle de, dünya ekonomisinin önümüzdeki yıllarına ilişkin yeni bir yol haritası çizilmeye çalışılmıştır.

Geride kalan yıl içersinde Türkiye'de ekonomik krize karşı alınan mali ve parasal tedbirlerle birlikte, belirsizliklerin hızla azalması, tüketici güveninin yeniden artması ve kredi koşullarının iyileşmesi sonucu, 2010 yılında ekonomideki canlanma eğiliminin hızlanarak arttığı görülmektedir.

TÜRKİYE'DE EKONOMİK BÜYÜMENİN bileşenleri incelendiğinde, özellikle imalat sanayi, inşaat, ulaştırma ve ticaretin en yüksek katma değer artışının kaydedildiği faaliyet kolları olduğu ortaya çıkmaktadır. 2009 yılında % 16'lık en yüksek daralmalardan birini yaşayan, istihdam yaratması ve üretimi arttırması ile Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörlerinden biri olan inşaat sektörü, 2010'un ilk 9 aylık döneminde % 18,3'lük artış ile en hızlı büyüyen sektörlerden biri olmuştur.

Büyümede görülen bu başarılı seyre karşın istihdam piyasasında işsizlik oranları halen kriz öncesi seviyenin üzerindedir. İşsizlik rakamlarındaki düzelmenin zaman alacak bir yapı arz ettiği de görülmektedir. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı, Türkiye İş Kurumu, TOBB ve TOBB ETÜ işbirliğiyle 2010 yılında hayata geçirilen ve Odamızın da yerel bazda büyük destek verdiği UMEM projesiyle özellikle işsiz gençlerin mesleki eğitimden geçirilerek, sağlanan mali devlet desteği ile sanayi kuruluşlarında istihdam edilecek olması ve bu kapsamda projesi süresince 1 milyon kişilik bir istihdamın hedeflenmesi olumlu bir adım olmuştur.

Merkez Bankası'nın 2010 yılındaki istikrarlı ve kararlı tutumuyla birlikte, hükümetin maliye politikalarındaki tutumlu ve dengeli kararlarının etkisiyle, enflasyon rakamlarının bir önceki yıla göre gerilemeye devam ettiği görülmektedir. 2011 yılında enflasyon rakamının belirlenen % 5,9'lik hedef çerçevesinde gerçekleşme olasılığı oldukça yüksektir.

HÜKÜMET TARAFINDAN açıklanan Orta Vadeli Programı'nda ve 2010 yılı dış ticaret rakamlarından görüldüğü üzere ülkemizin dış ticaret açığı ve cari işlemler açığı konusundaki sıkıntılarının önümüzdeki yıllarda da sürmeye devam edeceği görülmektedir. 2010 yılının ilk 11 ayında 63 milyar dolara ulaşan dış ticaret açığı ile ihracatın ithalatı karşılama oranının % 55'e

kadar gerilemesinin ardında değerli TL'nin olması ve sanayi yapımızın ithal bağımlılığının hızla artması yer almaktadır. Bunun yanında geride kalan yılın ilk 11 ayında cari işlemler açığının 42 milyar dolara ulaşması ve bunun önümüzdeki 3 yıl boyunca artarak sürecek olması, Türkiye'ye yönelik "sıcak para" akışının artacağına da işaret etmektedir.

Türkiye sanayisinin gelişimi açısından dış ticaretteki gelişmelere baktığımızda, 2011 yılında Türkiye'nin temel ticaret ortaklarında hızlı bir toparlanma yerine daha ılımlı bir iyileşme olacağı görülmektedir. ABD'de tasarruf oranlarının yeniden yükselme eğilimine girmesi, Avrupa'da bankacılık ve finans sektörünün konsolidasyonunun hâlâ devam etmesi ve 2011 yılında İrlanda ve Yunanistan'daki kamu borç stokunun olağanüstü derecede artma ihtimali, içinde bulunduğumuz yılı dış talep açısından son derecede kırılgan kılmaktadır.

Hükümetin seçim yılı olmasına karşın kamu maliyesindeki tutarlı ve kararlı davranışları bütçe açığının 2011 yılı içinde fazla sapmalar olmadan kontrol altında tutulacağını göstermektedir. Yapılacak seçimler sonrasında yeni kurulacak hükümet tarafından da mali ve ekonomik alandaki reformlara devam edilmesi gerekmektedir. İş dünyasının beklediği birçok reformun hem seçim öncesi hem de seçimler sonrasında önem sırasına göre Meclis gündemine gelmesi ve yasalaşması konusunda gereken etkin irade mutlaka gösterilmelidir. Bu konuda yeni Türk Ticaret Kanunu'nun yasalaşması ülkemizin iş ve yatırım hayatına sağlayacağı olumlu ve pozitif etkileri uzun vadede görülecek olup, yen yasa her açıdan tarihi önemde, başarılı bir adım olmuştur.

Türkiye'nin dünyanın ilk 10 ekonomisi arasına girmesiyle her şeyin bitmediği açıktır. Bunun dışında gelişmiş ülke olabilmemiz için de birçok sosyal göstergede üst sıralara çıkmamız ve bu alanlarda reformlar yapmamız gerekmektedir. Örnek olarak halen, satın alma gücü paritesine göre, kişi başına düşen GSYİH dünya genelinde 84. sırada, küresel rekabet gücü endeksinde 61. sırada, bu sıralamaların en önemlisi olarak görülen, "İnsani Gelişme Endeksi"nde ise ne yazık ki 83. sırada olduğumuz da bir gerçektir. Bu nedenle, hedeflere ulaşırken kendi içimizde de sosyo-ekonomik açıdan halkımızın daha iyi bir yaşam seviyesine kavuşması için reformlar her alanda sürdürmeye devam edilmelidir. Eskişehir bugün bir çok sosyo-ekonomik gösterge açısından ülkemizdeki 81 il arasında insani gelişmişlik ve yaşanabilir kent olması bakımından 2. sırada yer almaktadır. Hiç kuşkusuz bu gelişim çizgisinde halen ülkemizin en önemli sanayi merkezlerinden biri olan Eskişehir'deki bir asrı geçen sanayileşme tarih ve kültür birikiminin ortaya çıkardığı çağdaş ve modern toplum bilinci büyük rol oynamıştır. Gelişen ve büyüyen Türkiye sanayisi, Eskişehir örneğinde olduğu gibi diğer illerimizin ve ülkemizin de, sosyo-ekonomik ve insani gelişmişlik göstergelerinin üst sıralara ulaşmasında en büyük katkıyı sağlamağa devam edecektir. Bu bakımdan önümüzdeki yıllarda da başta yüksek katma değerli sektörler olmak üzere, her sektörde daha ileri aşamalarada sanayileşerek büyümek, ülkemizin geleceği ve ekonomik büyümenin sigortası ve teminatı olmaya devam edecektir.

MANİSA TİCARET BORSASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ARİF KOŞAR

"2011'de de tarım **Türkiye'nin yıldızı"**

Manisa Ticaret Borsası olarak üyelerimizle olan koordinasyonumuz, ilişkilerimiz, üyelerimize yaptığımız grup toplantılarımız ile bire bir toplantılarımızda insanların geleceğe ümitle baktıklarını, aşağı yukarı ticari hedeflerine ulaştıklarını görüyoruz. Bir tek hayvancılıkta, ithalatın açılmasından dolayı iniş ve çıkışlar oldu. Hayvancılıkta ithalat serbest bırakılınca et fiyatları düştü, ithalat serbest bırakılınca da et işi veya canlı hayvan işi yapmak isteyenler hayvan bulma, yeni yatırım yapma ve sıfır faizden yararlanma adına iyi imkânlara kavuştu.

Manisa'da Canlı Hayvan Borsası oluşturduk. 2011 yılındaki beklentilerimiz de, artık bu bayrak uçuyorsa unun ipini salmak lazım ki daha yukarılara çıksın diye. Açıkça söyleyeyim insanların 2011 yılından daha farklı beklentileri var. Biz burada sanayi gibi görünsek de tarımsal sanayi ve tarıma ciddi bir önem veren büyük bir iliz. Bu konuda tarımsal yapı sanayideki yatırımların katma değeri yüksek ürünlerin imalatına, yetiştirilmesine ve mamul haline gelinip sunulmasında başarı yakalamış bir il Manisa. Yapılan teşviklerle, kırsal kalkınmadaki hibelerle, çiftçiye damlama sulamadaki verilen hibe ve kredilerle de Türkiye'nin tarımdaki yükselişinin 2011 yılında da devam edeceğini düşünüyorum.

Türkiye'de tarım gittikçe önem kazanıyor. AB ülkelerinde müthiş bir iklim değişikliğiyle tarım alanları mahvolmuş durumda. Bundan dolayı da önümüzdeki dönemde dünyanın gıda anlamında sıkıntıya düşeceği belirtiliyor ki ben bu düşünceye katılıyorum.

Türkiye tarımıyla, tarım endüstrisiyle, tarım sanayisiyle belli bir yere gelmiş bir ülke. Türkiye, bundan 7-8 yıl önce tarımda 23-25 milyar dolar civarında girdisi çıktısı olan bir ülkeyken şimdi, 60 milyar dolar civarında bir rakama ulaştık. Bu da kendini yenileyebilirliliğinden, ekilebilir arazilerin daha fazlalaşmasından kaynaklanıyor. Hâlâ kullanılmayan arazilerimiz var. Bunlara zeytin, ceviz, badem, nar gibi ürünlerin ekilmesine müsaade edilirse, yani tarım ekim alanlarımız genişletilirse, gelirlerimiz artacak hem işsizliğe çare, hem de ekonomiye faydası olacak.

2011 yılında Manisa'da pamuk ekimine tekrardan geriye dönüş ile ortaya çıkan bir heyecan yaşıyor. Şu an 6 bin lira alış fiyatı olması nedeniyle pamuk ekiminden vazgeçen çiftçinin önümüzdeki yıl kesinlikle ve kesinlikle en az % 60'ı tekrardan pamuk ekimine dönecektir. Bu da hem işçilik açısından işsizliği azaltacak, hem de iç piyasadaki pamuk ihtiyacımızı karşılayıp fazla ithalat yapmamızı önleyecektir. Kısaca Türkiye tarım bitmedi, hâlâ umut vadediyor ve 2011'de de tarım Türkiye'nin yıldızı demek istiyorum.

ETSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI
LÜTFÜ YÜCELİK

“Ekonomik **dinamiklerin** 2011’de harekete geçmesini umuyoruz”

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası (ETSO) Yönetim Kurulu Başkanı Lütfü Yücelik, 2010 yılında önemli yatırımların yapıldığı Erzurum’a ekonomik ve soysal anlamda canlılık kazandıracak dinamiklerin 2011 yılında harekete geçmesini umut ettiklerini söyledi.

Erzurum’a 2010 yılında, 25. Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunları sebebiyle yaklaşık 600 milyon lira tutarında kış turizmi ve kış sporlarıyla ilgili yatırım yapıldığını hatırlatan Yücelik, bu yatırımlarının kent ekonomisine katma değer sağlayacağını ve şehrin geleceği için umut verici olduğunu dile getirdi. Genel olarak tüketime dayalı bir ekonomik yapıya sahip olan Erzurum’da ticaretin de bu paralelde geliştiğini belirten ETSO Yönetim Kurulu Başkanı Yücelik, hükümetlerin teşvik ve desteklerinin bölgenin gerçek anlamda kalkınması için hayati önem taşıdığını söyledi. Bölgesel farklılıkların ortadan kalkması için verilen destek ve teşviklerin pozitif ayrımcılık içermesi gerektiğini, aksi takdirde yatırımcıların tercihini aynı şartları sağlayan başka iller ve bölgelerden yana kullandığını anlatan Başkan Yücelik, “Bölge insanımız, yatırımcımız, tüccarımız bütünüyle her şeyi devletten beklemek gibi bir mantık içinde değil. Sadece kalkınma yarışında sahip olduğu olumsuzlukların bir an önce giderilmesini ve önünün açılmasını istiyor. İşsizliğin çözümüne harcanan çaba gibi, yatırım teşviklerinin uygulanabilir hale getirilmesi, işletme sahiplerinin finansal sorunlarının çözümünde bankalarla ve diğer finans kuruluşları ile gerekli düzenlemelerin yapılmasına da aynı şekilde çaba gösterilmesi gerekir. Bölgesel farklılıkları azaltmak, il ve bölgedeki istihdam alanlarını daha verimli kullanabilmek için il ve bölgeye yönelik yeni teşvik ve imtiyazların tanınması hatta sabit yatırım ve sektör kısıtlaması olmadan yeni desteklerin düzenlenmesinin büyük fayda sağlayacağına inanıyoruz” dedi.

Yeni Türk Ticaret Kanunu’yla ilgili çalışmaların ticaret hayatına olumlu düzenlemeler getireceğinin altını çizen ETSO Yönetim Kurulu Başkanı Yücelik, “1957 yılından beri uygulanan mevcut Türk Ticaret Kanunu’nun günün ticaret hayatının ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak olduğunu her zaman ifade ettik. Artık küresel ekonominin ani değişimlere açık olduğu ve sınırlarının olmadığı bir dünyada yaşıyoruz. Bu yeni düzen içerisinde ulusların ve şirketlerin rekabet gücünün artmasında, iş hayatında uygulanan kuralların küresel standartlara uyumlu olması büyük önem taşımaktadır. Küresel rekabette sınırları zorlayan ve hızlı bir dönüşüm sürecindeki Türk iş dünyasının daha şeffaf kurumsal yönetim anlayışıyla çalışması, Türk işletmelerinin dünyadaki rekabet gücünü artırmasında büyük öneme sahiptir. Dünya ekonomisi ile entegre olma, yüksek ve sürdürülebilir büyüme oranları ile ekonomik istikrarın sürekli kılınmasını hedefleyen; şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri üzerine kurulu olan yeni Türk Ticaret Kanunu’nun, toplumun tüm kesimlerinin bilgiye ulaşabilmesini ve çıkarlarının korunmasını da sağlanacağını umut ediyoruz” dedi.

2009 YILI VERİLERİNE GÖRE şehir nüfusu yaklaşık 800 bin olan Erzurum’da il, ilçe merkezleri ve kırsal kesimlerde nüfusun, yıllık ortalama yüzde 10 civarında azaldığını söyleyen Yücelik, şehrin verdiği göçün aldığı göçten daha fazla olduğuna işaret ederek, “Yıllarca verdiğimiz nitelikli göçe karşılık aynı nitelikte göç almayışımız şehrin ekonomik, sosyal ve kültürel yapısını büyük ölçüde etkiliyor. Erzurum ilinin göç vermesindeki en büyük nedenlerinin başında istihdam alanlarının darlığı ve bunun sonucu olan işsizlik gelmektedir. 2009 yılı sonu itibari ile kayıtlı işsiz sayımız 15 bin kişi civarındadır. Tarım sektörü bakımından diğer bölgelere nazaran yeteri kadar elverişli olmayan ilimiz hayvancılık sektöründe lider il olma özelliklerini taşımaktadır. Hayvancılık ve bu sektöre bağlı alt sektörlerin il ve bölgede desteklenmesi bölge imkânlarının verimli bir şekilde kullanılmasını sağlayacaktır. Hayvancılık sektörünün daha hızlı gelişebilmesi için sektörün girdi maliyetlerinin bölgeye yönelik yeniden düzenlenmesi, böl-

gede ilgili iş alanında yatırımların yapılabilmesi için farklı teşvik ve imtiyazların tanınması gerekmektedir" diye konuştu.

ETSO Yönetim Kurulu Başkanı Yücelik, uluslararası ulaşımda önemli bir merkez haline getirecek olan lojistik köy projesinin hayata geçirilmesi için ilk adımın atıldığı Erzurum'da 39 firmanın ihracat, 26 firma da ithalat yaptığını söyledi. "2009 yılında 24 milyon 363 bin dolar ihracat yapılan şehrimizde, 2010 yılı Ocak-Ekim döneminde 34 milyon 290 bin dolar ihracat gerçekleştirildi. 3 aylık farka rağmen ihracat rakamındaki artış bizim için umut verici bir gelişmedir. Yine aynı şekilde 2009 yılında 57 milyon 308 bin dolar tutarında ithalat yapan şehrimizde, 2010 yılı Ocak-Ekim döneminde 24 milyon 344 bin dolar ithalat yapılmıştır. İthalat rakamlarındaki bu eksilmenin de yeri ürünlere olan talepteki artıştan kaynaklandığını umut ediyoruz" ifadesini kullanan Yücelik, Erzurum'un uluslararası transit karayolu üzerinde olduğuna dikkat çekerek konuşmasını şöyle sürdürdü:

Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası'nın, meclisi, yönetim kurulu, meslek komiteleri, personeli ve bütün kurullarıyla Erzurum'un gelişmesi ve güzelleşmesi için çaba gösterdiğine işaret eden Yücelik, bu gayretlerinin 2011 yılında artarak devam edeceğini vurguladı. ETSO'nun bu çalışmalarını 2009-2011 Stratejik Planı'ndaki iş planıyla aynı paralelde sürdürdüğünü anlatan Yücelik, ETSO'nun Erzurum'un ve bölgenin kalkınması noktasında geniş kapsamlı çalışmalara imza attığını söyledi. Bu çalışmaların başında 1. Erzurum Çalıştayı ve Ortak Akıl Platformu toplantısının geldiğini aktaran Başkan Yücelik, Erzurum'un yaşadığı sorunların ve bunların çözüm yollarının tespit edildiği toplantının ardından aynı şekilde Doğu Anadolu'nun yaşadığı ortak sorunlar ve bunların tespiti için 1. Doğu Anadolu Bölge Çalıştayı hazırlıklarını sürdüklerini ifade etti.

ERZURUM'A KIŞ TURİZMİ yatırımlarının yanı sıra eğitim ve sağlık alanlarında da önemli yatırımlar yapıldığını vurgulayan ETSO Yönetim Kurulu Başkanı Yücelik, bu yatırımların kenti bölgede daha da önemli bir noktaya taşıyacağını belirtti. Erzurum'a ikinci devlet üniversitesi olarak Erzurum Teknik Üniversitesi'nin kurulduğunu hatırlatan Başkan Yücelik, "Devletimiz nezdinde bizim bu konudaki taleplerimizin karşılık görmesi memnuniyet verici. Buna karşılık bu şehirde yaşayanlar olarak bizler de elimizi taşın altına koymamız gerekiyor. Bu anlamda, Erzurum Ticaret ve Sanayi Odası olarak 2010 yılında çok önemli bir çalışma başlattık. Şehrimizin ilk özel üniversitesini kurmak için çaba gösteriyoruz. ETSO Vakfı Ticaret ve Teknoloji Üniversitesi'nin kuruluş başvurusunu Yükseköğretim Kurulu'na yaptık. Geçen yıl bununla ilgili büyük bir mesafe aldık. Ankara'da şehrimizi temsil eden siyasilerimiz ve bürokratlarımızın da destekleriyle inşallah üniversitemizi kurup, şehrimizin ve bölgemizin gençlerine yeni eğitim fırsatlarının önünü açacağız" şeklinde konuştu.

KAYSERİ SANAYİ ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI
MUSTAFA BOYDAK

"2011 **yatırım yılı** olmalı"

Türkiye açısından 2010 yılı tekrar büyümeye geçtiğimiz iyi bir yıl oldu. 2009 yılında Türk ekonomisi dünyada olumsuz gelişmelerden nasibini aldı ve maalesef % 4 dolayında küçüldü. 2010 yılı Türkiye'nin makro ekonomik açısından verilerin oldukça yerinde olduğu, faizlerin daha makul hale geldiği ve merkez bankasının zaman zaman proaktif, zaman zaman agresif bir yönetim sergilediği bir yıl oldu. Türk ekonomisinin % 7'nin üzerinde büyüdüğünü biliyoruz. Ama Türk ekonomisinin istikrarlı bir şekilde en az 5 yıl % 6 büyümek sureti ile Türkiye'nin ligini yukarıya taşıması gerekir. İhracatta istediğimiz ivmeye ulaşamamış olsak da olumlu gelişmeler var. İthalat rakamları bir miktar fazlaca arttı. İşsizlik rakamlarında çok makul düzeyde değiliz ama Avrupa ülkelerinden bazılarına baktığımız zaman kabul edilebilir bir düzeyde olduğumuzu söyleyebiliriz. 2010 yılı sanayicilerimizin işlerini geliştirdiği, cirolarını artırdığı bir dönem oldu. Sadece 2010 yılında emtia fiyatlarının çok yükselmiş olması, dış kaynak kullanan sanayicilerimiz açısından bir risk unsuru olmaya devam etti. Kaynak ihtiyacı arttı, dolayısıyla kredi maliyetlerinin son dönemde alınan kararlar ile artıyor olması doğrusu çok istemediğimiz bir durum. Tedbiri elden bırakmadan ve büyük riskler almadan yolumuza devam etmemiz gerekiyor.

2011 yılı Türkiye'nin ortalama % 5-5,5 oranında büyüdüğü ve yatırımların arttığı bir yıl olacak. Artık 2011 yılını biz Kayseri Sanayi Odası olarak yatırım yılı ilan etmek istiyoruz. Çünkü Türkiye'nin makro ekonomik dengelerinde bir sorun görünmüyor. Türkiye yatırım yapılabilir bir konumda. Özellikle geçtiğimiz dönem alınan yatırımları destekleme kararı ile çok avantajlı konuma geldi. Bunun imkânlarını kullanmamız gerekir. Özellikle Türkiye'deki yatırımların artması ile yapısal sorunların büyük bir kısmının çözüme kavuşacağına kaniyiz. Burada hem iktidar partimize hem de muhalefet partilerimize teşekkür ederek sözlerimi tamamlamak istiyorum. Çünkü 2011 yılına girdiğimiz şu günlerde hem Türk Ticaret Kanunu hem de Borçlar Kanunu gibi iki devasa kanun TBMM'de kabul edildi ve Cumhurbaşkanımızın onayına sunulacak. Bunlar çok önemli gelişmeler. Ticaretin borçlar kısmının yapısı değişiyor. Türkiye daha modern ve iş yapılabilen bir ülke haline gelecek. Borçların yeniden yapılandırılması kanun taslağı da Meclisten madde madde geçiyor. Ben emeği geçenlere teşekkür ediyorum. 2011 yılının ülkemize ve tüm dünyaya hayırlı olmasını diliyorum.

DENİZLİ TİCARET ODASI YÖNETİM KURULU BAŞKANI
NECDET ÖZER

“Denizli’de **küresel krizin** etkileri bitti”

2008 ve 2009 yılları tüm dünyada olduğu gibi dünya ile entegre olan Denizli için de küresel krizin etkilerinden dolayı zor bir yıl olduğunu söyleyebiliriz. 2010 yılında iş dünyası olarak küresel kriz bertaraf edilerek, eski günlere döneceğimiz yönünde kanaatlerimiz vardı. 2010 yılının sonuna gelindiğinde de söz konusu krizin etkisinin tamamen bittiğini gördük. Bu dönemde 130 binlere kadar düşen istihdam rakamları, bugün 155 bin seviyelerini geçmiş durumdadır. 2010 yılında moralimizi düzelten en önemli gelişme bizim için bu oldu diyebiliriz. İlimiz ihracat rakamlarımıza gelince 2008 yılında 2 milyon 96 bin dolar olan ihracatımız 2009 yılında 1 milyon 576 bin dolar olurken, 2010 yılında bu rakam 2 milyon 143 bin dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu rakamlar bizlere küresel kriz öncesi seviyeleri yakaladığımızı ve Denizli’de küresel krizin olumsuzluklarının bittiğini gösteriyor.

Günümüzde yalnızca üretmenin yetmediği, tanıtım, pazarlama ve satışın önem kazandığı bir ortamda Denizli Ticaret Odası (DTO) olarak, küresel kriz ortamında alternatif pazar ve alternatif sektör arayışına girdik. Bu anlamda ulusal fuarların yanı sıra uluslararası düzeyde Almanya, Finlandiya, Kuzey Irak, Estonya, Suriye, Dubai, Mısır ve Katar gibi ülkelere yönelik pazar araştırma faaliyetleri yürütülmüş, yıl içinde Suriye ve Katar’da uluslararası düzeyde yapılan fuarlarda başta Odamız stant açarak, üyelerimizin stant açmaları sağlanmıştır. Böylece yeni ürünlere ve alternatif pazarlara ulaşma fırsatı bulduk. Yine 2010 yılı içinde Hollanda, Hindistan, Güney Kore, Kosova, Özbekistan ve Afrika kıtasından gelen iş adamları heyetleriyle, üyelerimizin ikili iş görüşmeler yapmalarını sağlayarak, ticari yönde somut adımlar atılmalarını sağladık.

EBIC Ege Bilgi ve Yenilik Merkezimiz aracılığıyla ithalat-ihracat yapan firmalarımızın irtibatlarını sağladık. Yine bu merkezimiz aracılığıyla OBS’deki firmalarımızla bire bir görüşmeler yaparak yurt dışı firmalarıyla ticari köprü oluşturduk.

GEÇTİĞİMİZ DÖNEMLERDE olduğu gibi tekstil ve mermer sektörlerinin bu krizden çok etkilendiğini gördük. Dolayısıyla sanayicilerimizin seracılık ve hayvancılıkta da faaliyet göstermelerini istedik. DTO olarak jeotermal kaynaklarımızdan elektrik üretimi, termal turizm, seracılık ve hayvancılıkta kullanılması için harekete geçtik. Bu anlamda da üyelerimizin çok başarılı çalışmaları var. Bugün için ilimizde 23 sera var. Başlangıç olarak iç piyasaya çalışan seralarımız artık dış piyasayı düşünmeye başladı.

DTO Avrupa Birliği İş Geliştirme Merkezi (ABİGEM) ve Pamukkale Üniversitesi işbirliği ile Bitki Genetiği ve Tarımsal Biyoteknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi kuruldu. Araştırma Merkezi’nde sadece sektörün tohum ihtiyacı karşılanmış olmayacak, kaliteli ürünler de yetiştirilmiş olacak. Türkiye’nin tohumda dışa bağımlılığına son verecek bu proje ile yüksek kalitede verimli tohumların üretilmesi hedefleniyor.

Böylece 2010 yılını bu şekilde değerlendirerek ülkemiz ve Denizli adına, mevcut olan başta tekstil, mermer, kablo gibi sektörlerimizi ve pazarlarını göz ardı etmeden, alternatif sektör arayışlarının olumlu sonuçlar verdiğini söyleyebiliriz.

Dolayısıyla 2011 yılından çok ümitli olduğumuzu söylemek istiyorum. Çünkü ülkemiz gelişmesini sürdürürken, bir yandan da sektörlerimiz gelişiyor. 2011 yılında Denizli’nin, tekstil, mermer, kablo, cam sanayinin yanı sıra seracılık, hayvancılık, gıda sektöründe de damgasını vuracağını düşünmekteyim. 2011 yılında yeni pazarlarda, yeni ülkelerle, yeni müşterilerle Avrupa Birliği ve ABD’yi de bırakmadan ihracat rakamlarının katlanmasını ümit ediyorum. Cumhuriyetimizin 100. yılında yani 2023 yılındaki 500 milyar dolarlık ihracat hedefine Denizli olarak 15 milyar dolarlık ihracatla katkı sağlamayı düşünüyoruz. Ben bu hedeflere alternatif pazar ve alternatif sektörlerle ulaşabileceğimiz inancındayım. 2011 yılının ülkemiz, bölgemiz, ilimiz ve insanlık adına hayırlı olmasını diliyorum.